

How Read

**ST. KORBEL
POLSKI SYSTEM
STENOGRAPHII**

U 2
DO 50-76 CERN
STENOGRAMA

STANISŁAW KORBEL

POLSKI SYSTEM STENOGRAFII

WYDANIE ÓSME
GRUNTOWNIE PRZEROBIONE I UZUPEŁNIONE

KRAKÓW 1949
WYDAW. S. KORBEL KRAKÓW
SKŁAD GŁÓWNY GEBETHNER I WOLFF KRAKÓW

Wiadomości wstępne.

Stenografia („ścisłopis“, stenos = ścisły, grafo = pisać) jest umiejętnością, która umożliwia dokładne zapisanie choćby najszybciej wypowiedzianych słów za pomocą znaków jak najprostszych i w czasie jak najkrótszym tak, aby każdy znający system mógł to pismo czyli stenogram dosłownie odczytać.

Polski System Stenografii ma za podstawę alfabet utworzony z cząstek liter pisma zwykłego.

Podział stenografii na dwie części:

część pierwsza: pismo zupełne (stenografia zasadnicza) obejmuje naukę o tworzeniu wyrazów za pomocą znaków stenograficznych z zastosowaniem niewielu skrótów ściśle określonych regułami;

część druga: pismo skrócone (stenografia skrócona) obejmuje naukę o sposobach daleko idących skrótów, dzięki którym sztuka stenograficzna może spełnić najwyższe wymagania praktyczne.

Przybory piśmienne. W nauce stenografii zasadniczej używa się papieru z układem czteroliniowym (zeszyt stenograficzny, wzór 1).

Stenogramy ćwiczyć można ołówkiem (nr. 3. lub 2.) dobrze zaostrzonym, na czysto zaś pisać miękkim piórem, naśladować wzory w podręczniku.

Kto chce naprawdę wyuczyć się stenografii, musi przerabiać materiał podręcznika bardzo starannie i wykonywać dokładnie wszystkie wskazówki i rady podawane w przypiskach. Na pobieżne uczenie się szkoda czasu.

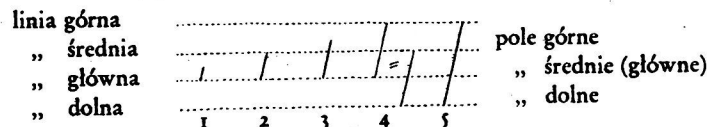

CZĘŚĆ PIERWSZA.

Stenografia zasadnicza.

I. Alfabet.

W stenografii alfabet jest jeden; nie rozróżnia się liter małych i wielkich. Układ linii jest taki sam, jak w piśmie zwykłym.

Według wysokości znaków, rozróżniamy w stenografii:

1. znaki małe — zajmują połowę pola głównego,
2. „ średnie — zajmują całe pole główne,
3. „ zwiększone — są wyższe o pół stopnia od znaków średnich,
4. „ wielkie — zajmują dwa pola,
5. „ przedługie — zajmują trzy pola.

1. Znaki małe:

k, n, r, s, l-f.

Znaki spółgłoskowe należy pisać lekko (bez nacisku) i smukło (wąsko). Łączymy je, dopisując do siebie bezpośrednio: albo za pośrednictwem prostej kreseczki, zwanej łącznikiem. W ostatnim połączeniu odpadają łączniki na początku i na końcu, niepotrzebne do połączenia.¹⁾

Samogłoski po spółgłoskach oznaczamy przeważnie nie znakami alfabetu (o których będzie mowa w późniejszej nauce), lecz przez szczególne, dla każdej samogłoski inne, połączenie lub napisanie odpowiednich znaków spółgłoskowych: jest to zw. „symboliczne” oznaczanie samogłosek.

I tak: symbolem dźwięku *e* jest zwykłe połączenie znaków spółgłoskowych. Zatem wyżej napisane połączenia są już zgłoskami: *kek*, *nen* *rer* *lel*.

Czytaj:

1) *l* pisze się jednym ruchem: w środku tak , na początku tak: , na końcu z naciskiem: .

Jak ćwiczyć?

1. Dany stenogram czytaj uważnie parę razy, aż odczytasz każdy znak na pierwszy rzut oka; w ten sposób opanujesz znaki pamięciowo. W razie potrzeby posługuj się „Kluczem” na końcu książki.

2. Każdy wyraz ćwicz po parę razy w zeszytce stenogr. (wzór 1), uważając pilnie, aby pismo było lekkie, płynne, wąskie i aby różnica między załamaniem a zagięciem była bardzo wyraźna. Szczególnie ćwicz wyrazy z *l* według poprzedniej wskazówki.

Technika poprawnego pisania wymaga, aby palec wskazujący opierał się na ołówku około 2 cm ponad papierem, aby ręka posuwała się po papierze końcem małego palca i nasadą dłoni, aby w czasie pisania tylko posuwać rękę lekko po papierze, a nie przeskakiwać od znaku do znaku.

3. Wystenografuj dany ustęp samodzielnie z klucza i odczytaj swój stenogram.

Powyższe wskazówki stosuj w dalszej nauce; przerabianie pobieżne byłoby bezcelowe.

Na początku i na końcu wyrazu oznaczamy *e* prawie poziomą kreseczką dopisaną: *er* , *es* , *el* , *ke* , *re* , *se* , *le* , lub wyprostowanym łącznikiem: *ek* , *en* , *ne* .

Dźwięk *ę* wyróżniamy dodaniem kropki pod *e*: , , ; kropkę tę można najczęściej opuścić: , .

Aby w środku wyrazów między spółgłoskami nie czytać *e*, na to mamy odpowiednie sposoby połączeń, które poznamy później. Często wystarczy w tym celu skrócić łącznik między spółgłoskami (np. *kler*) lub nawet zwyczajnie je połączyć, a odczytamy wyraz poprawnie na podstawie znajomości języka (np. *kelner*: .

Dźwięk *a* po spółgłosce oznaczamy pogrubieniem tej spółgłoski przez nacisk: .

ka, na, ra, sa, la.

Znak alfabetowy *a* wypisujemy na początku wyrazu i po *e* (*ea*). Początkowe *al* , *el* , *ar* : .

2. Znaki średnie:

b, p, d, t, g, m, z, z, w.

ba, pa, da, ta, ga, ma, za, za, wa.

1) Wszystkie znaki pisać wąsko i smukło.

Samogłoski na początku wyrazu uczepiamy tam, gdzie następny znak zaczyna się: *3 6 W*. Znaki *g, w* można łączyć za pomocą maleńkiej kluczyki: *2¹ 21 2h 3h*. Na końcu wyrazu wpisujemy *s* w niektóre spółgłoski: *6 16 ∞*. Podobnie wygodniej pisać *s* zamiast *z* na końcu i przed spółgłoską: *U = 6 2 2w*.

Dźwięk $j = /j: n k b o \sigma/$, końcowe j piszemy w górę: U
 U ; podobnie środkowe j przed spółgł., którą wskutek tego podnosimy: U
 $\text{na} \text{le} \text{b} \text{o}$. Końcowe $j_e = /j: o \sigma/$, $j_s = /j: o \sigma/$. Jeżeli nie ma
dwuznaczności, można środkowe j_e pisać jak j przez podwyższenie:
zamiast na pisać na .

Dźwięk *u(ó)* wyrażamy obniżeniem poprzedniego znaku spółgłoskowego o połowę pola:

ku, nu, ru, su, lu, bu, du, gu, mu, pu, tu, wu, zu, ju. **au** (pogrubienie i

obnizenie): nau = , lau = , rau = , pau = , zau = .

$u = x$: $u_1, u_2, \dots, u_n$. Środkowe i końcowe
 $u = x$: $u_1, u_2, \dots, u_n$. Przed obniżonym znakiem opuszczamy j; $u_1, u_2, \dots, u_n$.

Początkowe u jest łącznikiem spod linii: $\alpha \beta \gamma \delta \epsilon \zeta \eta \theta$
 $\alpha \beta \gamma$; $u_1 = \int \beta$, $u_2 = \int \gamma$. Przyimek u : $\alpha \beta \gamma \delta \epsilon \zeta \eta \theta$.

3. Znaki zwiększone i wielkie.

l, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0, ca = l itp.: 1234567890, cu = 123
c, dz, dż, cz, sz, szcz, h, ch, f.

h h h o h m. d h. d³) m n. h b b b j p p

ed h. en. for you for you of 2 h. 1 h.

- 1) *ge* czytamy jak *gie*, więc *i* nie potrzeba oznaczać. 2) Zniżając *g*, unikamy kluczek, aby znak nie był podobny do innego, który poznamy później (*sz*). 3) Przed *dż* opuszczamy *z* (*jeżdżę, drożdże, gnieżdżę...*).

Dźwięk *o* oznaczamy wyokragleniem znaku poprzedniej spółgłoski lub jej łącznika:

c c e l r u e e v r r n p o o j = j j

bo, po, do, czo, mo, no, lo, so, go, dzo, to, fo, ko, co, zo, zo, cho, szo,

SS. wyokreślenie i pogrubienie: **v. N. c. e.**

szczo, wo, ro, jo=io, pou, dou.

in a corner of the room, near the corner

de, der V. von, für, gegen, zu, nach, um, durch, aus, von, mit, ohne, unter, über, auf, ab, an, bei, in, aus, von, mit, ohne, unter, über, auf, ab, an, bei, in

h, m, n, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y, z

Dźwięk a wyróżniamy w razie konieczności kropką pod o:

et = et a l'p x h v r.

Znak o wypisujemy na początku wyrazu i przy innej samogłosce:

From the Bell Co. to the new one

4. Skrócenia. Zdania.

Aby uprościć pismo stenograficzne, używa się różnego rodzaju skrótów. Będziemy je stosowali w ciągu całej nauki. Obecnie poznamy skrócenia dźwiękowe, gramatyczne oraz stałe skrócenia pewnych wyrazów czyli t. zw. znaczniki.

Skrócenia dźwiękowe (fonetyczne) polegają na opuszczaniu liter słabo wymawianych: *gł. p. w. m. d. s. k. t. w. l. t. d.*

Skrócenia gramatyczne polegają na opuszczaniu końcówek gramatycznych, wynikających ze związku wyrazów:

matycznych, wynikających ze związku wyrazów.

- 1) W środku wyrazu wygodniej pisać *so* zamiast *zo*.

Znaczników trzeba wyuczyć się na pamięć.

Odmiana znaczników: *h m u h o b n* ✓ *h n h n n* *h n*

Zwroty i zdania. *C. h. 7. 5. 0. 7. ex. 20. h. m. 1. n.*

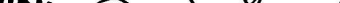
Jak ćwiczyć zwroty i zdania? Zwrot lub zdanie odczytuj na głos, potem pisz z pamięci kilkakrotnie, aż napiszesz płynnie bez omyłek i wahania.

ń(nie), kie, rz, ś(sie), bie, mie, pie, wie, ź(zie), cie, dż,

nio = ~ itp. *o u l p* Spółgl. jutowane (połączone z j=i): *p p p p*.
die, gie, tie, fie, chie

1) Po ś doczepiamy znaki małe i średnie na linii średniej.

Zwroty. *und nach. Nicht. oder*

Znaczniki:

Zdania. ~ M. ~ 46 88 98 60 1. 2 3 4

6. Samogłoski *y, i* oznaczamy znacznie dłuższym łącznikiem: *rym = ʎi*; *i* wyróżniamy nadto zmiękczeniem poprzedniego znaku spółgłoskowego (zgodnie z wymową): *zy = ʎ̨*, *zi = ʎ̨̨*.

1) Nie $\sim$ z reguły łączymy z wyrazem.

Zgłoski *bii*, *mii* itp. oznaczamy jak *bi*, *mi* itp.

¹⁾ in the morning last
 so far it has got a
 very pleasant ²⁾ the 22. 22.

Przed i nie zmiękczamy 27.0.26 *Leifsson*

li=ty: *Ernst H. G. O.* Początkowe i: *21.10.1911.*

ij, yj: sskharlsen Znaczni: 2257

o of 27th April 1890.

Zwroty. u. d. l. 2 st. in ep. u. br. h.

~ч.о.а.у.р.б.у.з.б.е.л.л.~и.и.и.

antichlorophyllous

Let us say, with L.A. and f.6W such as on.

Znaczni: r, b, l, f, p, z, n, l, l, s.

jeżeli, jeszcze, aby, wszystek, -stko, tylko, gdy, ni-, był, widzi,

dla, lub, żaden, ważny.

1) *yn, ny* pisz jakby małe *ym, ym*. 2) *ni* jak dwukrotnie przedłużone *nie*.

10

Zdania. 5-7 nago stricte se. ✓

Dr. P. M. L. A. C. C. C. C. C.

Erst. P. J. A. K. A. O. A. J. A. A.

25th September 1944.

II. Przedrostki, przyrostki i końcówki.

Przedrostki są to przybranki na początku wyrazów, przyrostki zaś — na końcu wyrazów; końcówki oznaczają tylko formy gramatyczne (przypadki, rodzaje, liczby). Np. w wyrazie *bezczytności bez* jest przedrostkiem, *czyn* rdzeniem, *ość* przyrostkiem i końcówką. Dla niektórych takich przybranek posiada stenografia uproszczone znaki.

1. Przedrostki i przyimki.

Roz- = ɔ: d d ɔ r, nad- = ɛ: ʋ ʋ, przed- = ɛ:

$\text{obrot} = \text{ot}$, znaczn.: $\mathcal{O}$ φ , $\text{od}(p) = f: \mathcal{O} \hookrightarrow \mathcal{O}$ $\mathcal{O} \mathcal{O} \mathcal{O}$.

jak naj = *h: h w h w h w h w* w(we) = *j: p f b b w j*

w przedrostkowe po innym przedrostku opuszczamy: *for: for G*

Chęć. Przed znakami łącznikowymi piszemy w osobno: *chęć*

$pr = pr.s.pr$; $(w)spół-$; pr ; $z(ze) = -$; $zb = z$ itp. $\rightarrow$

7677-6170-32268: 66m 6/10 1000

1) Nie ma obawy dwuznaczności, gdyż w polskich wyrazach e początkowe w ogóle nie występuje.

łącznikowymi: z c = ~~x~~, z i = ~~x~~, z u = ~~x~~; *Wojciech*

Przedrostki uczone wyżej: *u I z n y g h n*

Zwroty. *o p. e s t. b r e t. g l o r. c e n*

1. *Er. Albrecht. of H. and S. in the 10. 10. 10.*
2. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10.
3. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10.
4. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10.
5. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10.
6. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10.
7. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10.
8. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10.
9. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10.
10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10.

Znaczniki: 1, 2, b, p, y, e, e, / p, u, c.
już, że, bezpieczne, obecne, sprzedaje wobec, może, ponieważ.

Zdania. 20 normal. Kinnor / pp. 1. C. 50

2. bagh. h. k. e. y. h. f. v. e. l. n. n.

I) Przedrostkowe z.a.d. występuje także jako grupa spółgłoskowa (str. 17.).

Handwritten notes:

W = P. a ~ z u f. h r e o. e n d o b h k
al r m n o y. h. i g. I p r e d. u t h w c.
e s h e q w \ h f w. O M p d l ~ u e n. p c' l n.

2. Przyrostki i końcówki.

Wyrazy ze znakami przyrostkowymi można wygodnie i bezpiecznie skracać. Np. skrócenia: *elekt-czne*, *roln-two*, *narod-ość* odczytamy natychmiast na podstawie znajomości języka. Wystarczy więc napisać rdzeń wyrazu i dołączyć znak przyrostkowy, a skrócenie jest czytelne i łatwe. Dlatego ten sam znak przyrostkowy lub końcówkowy miewa kilka podobnych znaczeń, np. *teczny*=*tyczny*=*tryczny* itp. Także nie trzeba rozróżniać końcówek: *-em* = *ym*, *-tem*=*tym*, *-ych* = *ch*.

-ć, -yc, -ic, -ci, cie = /tʃ/ b b w v ɔ ɒ ɸ ɬ ɹ 2 ʁ ɹ ɹ

-kolwiek = o: n n r r h ~ h ~ h,

-ość, wość = *o*, -kość = *o*, -gość = *o*, -źość = *o*, -chość = *o*, -szość = *o*, -tość = *o*:

2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572 2573 2574 2575 2576 2577 2578 2579 2580 2581 2582 2583 2584 2585 2586 2587 2588 2589 2590 2591 2592 2593 2594 2595 2596 2597 2598 2599 2600 2601 2602 2603 2604 2605 2606 2607 2608 2609 2610 2611 2612 2613 2614 2615 2616 2617 2618 2619 2620 2621 2622 2623 2624 2625 2626 2627 2628 2629 2630 2631 2632 2633 2634 2635 2636 2637 2638 2639 2640 2641 2642 2643 2644 2645 2646 2647 2648 2649 2650 2651 2652 2653 2654 2655 2656 2657 2658 2659 2660 2661 2662 2663 2664 2665 2666 2667 2668 2669 2670 2671 2672 2673 2674 2675 2676 2677 2678 2679 2680 2681 2682 2683 2684 2685 2686 2687 2688 2689 2690 2691 2692 2693 2694 2695 2696 2697 2698 2699 2700 2701 2702 2703 2704 2705 2706 2707 2708 2709 2710 2711 2712 2713 2714 2715 2716 2717 2718 2719 2720 2721 2722 2723 2724 2725 2726 2727 2728 2729 2730 2731 2732 2733 2734 2735 2736 2737 2738 2739 2740 2741 2742 2743 2744 2745 2746 2747 2748 2749 2750 2751 2752 2753 2754 2755 2756 2757 2758 2759 2760 2761 2762 2763 2764 2765 2766 2767 2768 2769 2770 2771 2772 2773 2774 2775 2776 2777 2778 2779 2780 2781 2782 2783 2784 2785 2786 2787 2788 2789 2790 2791 2792 2793 2794 2795 2796 2797 2798 2799 2800 2801 2802 2803 2804 2805 2806 2807 2808 2809 2810 2811 2812 2813 2814 2815 2816 2817 2818

Znaczn.: v h k z o v

-stwo, -dztwo = 2: two, dwa, trzy, cztery, pięć, sześć, siedem, osiem, dziewięć, dziesięć.

$$-\acute{o}\mathbf{w} = \{, -l\acute{o}\mathbf{w} = \{, -s\acute{o}\mathbf{w} = \{, -m\acute{o}\mathbf{w} = \{, -k\acute{o}\mathbf{w} = \{, -c\acute{o}\mathbf{w} = \{, -r\acute{o}\mathbf{w}, -rz\acute{o}\mathbf{w} = \} \},$$

-ówka, -ówna: opuszczenie

spółgłoski, z którą się nie zlewa: *sz szc szc*

-czne, -teczne, -tryczne itp. =

-ckie, -ickie, -tyckie = -czka, -teczka, -czek =

-ciel, -ciół, -cił =

-tem, -tym, -tam, -tymi: -tom = -tego = -tych, -tach =

-ąc, -jąc itp. =

-ż, -że = Znaczn.:

-owe = -owy, = -owny = -liwy = -wski = -wszy

z itp. =

-jsze = -śmy, (ście:)

Zwroty.

1) Krótkich wyrazów lepiej nie skracać.

Znaczniki:

więc, -ej, zamiast, nato-, natych-, choć, -aż, dotychczas, mimo.

Zdania.

17

głoską piszemy jak s: *s s s s*.

wzm niezb niezd niezr.

Grupy zgłoskowe. *z s r e t b y*

mys, rozw, nazw, posp, bezp, desp=dysp, świet.

et de p. m. de la. d. n. g. h. e. p. o. y. q. v. r. s.
et: ⁿ et p. l. h. d. l. n. d. v. l. d. n. y. l. no
v. m. d. d. l. n. d. p. b. c. d. e. f. g. h. i. j.

Przyrostek *-ski* możemy często skrócić, wpisując tylko : *zob. P. G. 103*.

[illegible]

Znaczni: 3 6 en o s 2 7 8

nawet, skąd, dokąd, także, zwłaszcza, istotne, obfite, wzgląd.

Zdania. 1. *W tym roku, w sierpniu, w październiku i w listopadzie.*
2. *W tym roku, w październiku, w listopadzie i w grudniu.*

1) zw przedrostkowe (np. zwalczła) lepiej pisać z, zaś przyimek z przed w (np. z walki) pisać z.

18

O. n. h. p. e. c. e. a. l. o. g. n. t. p. r. v. m. e. d. u. s.
y. p. h. o. e. c. m. p. f. a. z. s. e. f. o. l. i. p. r. v. m.
n. i. c. e. n. t. i. l. e.

Byłoby pożyteczne powtórzyć cały materiał przykładów wyrazowych od początku nauki w połączeniu z przedrostkiem i przyimkiem z. Np.: *zł. zł. zł. zł. ...*

Cwiczenie biegłości: *województwo*.

3. Grupy spółgłoskowe i zgłoskowe z: r, rz.

Grupy spółgł.: < < 2 x / 2 2 s x // // c c e e r

br, brz, tr(z), fr, gr, grz, wr, wrz, chr, chrz, pr, prz, spr, dr, drz,

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1

mr, mrz, kr, krz, dro, drzo, pro, mro, sro= zro, rs, rsz, rd.

Grupy zgłosk: *l l 2 2 e e e 2 2 2 2*

czer, cier, gier, fer, der, dar, darz, mierz, karz, korz, res=rys.

Wielki alfabet polski. Przed spółgłoską można czę-

sto opuścić r: *was a fashionist of the 60s*

Zwroty.

[Handwritten cursive script follows]

[illegible]

Znaczniki:

: <, c, e, u, y, z, p, n, x,
bardzo, prawo, sprawa, prawda, -podobne, prócz, przeciw, trzeba,

e, n, l, v, x, x, p.

środek, średnie, wśród, przez, wraca, zresztą.

Zdania.

Zdania. 1. *Всё что я пишу тебе, пишу тебе с любовью.*
2. *Всё что я пишу тебе, пишу тебе с любовью.*
3. *Всё что я пишу тебе, пишу тебе с любовью.*
4. *Всё что я пишу тебе, пишу тебе с любовью.*
5. *Всё что я пишу тебе, пишу тебе с любовью.*
6. *Всё что я пишу тебе, пишу тебе с любовью.*
7. *Всё что я пишу тебе, пишу тебе с любовью.*
8. *Всё что я пишу тебе, пишу тебе с любовью.*
9. *Всё что я пишу тебе, пишу тебе с любовью.*
10. *Всё что я пишу тебе, пишу тебе с любовью.*

Ćwiczenie biegłości:

Ćwiczenie biegłości: 200 123 456 789 1011 1213 1415 1617 1819 2021 2223 2425 2627 2829 3031 3233 3435 3637 3839 4041 4243 4445 4647 4849 5051 5253 5455 5657 5859 6061 6263 6465 6667 6869 7071 7273 7475 7677 7879 8081 8283 8485 8687 8889 9091 9293 9495 9697 9899 10000

4. Grupy spółgłoskowe i zgłoskowe z *w*.

Grupy spółgl.:

$\therefore \{ , \{ , \{ , \} , \} , \} , \} , \} , \}$

bw=*bw*, *dw*(*w*), *ćw*, *lw*(*w*), *rw*(*w*), *kw*(*w*), *gw*(*w*), *tw*(*w*), *dzw*,

f, z, ł Grupy zgłosk: f, l, b, n, j, r, t, c.

chręć, szw, czw.

baw,łow,daw,tow,dziw,rów,pcw,powie,prow.

20

W 4 b 4 h 4 i 4 j 4 k 4 l 4 m 4 n 4 o 4 p 4 q 4 r 4 s 4 t 4 u 4 v 4 w 4 x 4 y 4 z
 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32
 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60
 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90
 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120
 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150
 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180
 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210
 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240
 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270
 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300
 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330
 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360
 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390
 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420
 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450
 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480
 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510
 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540
 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570
 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600
 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630
 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660
 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690
 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720
 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750
 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780
 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810
 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840
 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870
 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900
 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930
 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960
 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990
 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002

Zwroty.

[illegible]

Znaczniki:

bowiem, obowiązek, powinien, powszechny, pewien, aniżeli.

Zdania

Zdania. 72 N 592 R. ca 4-4 cm + 3 m

1) Szczególnie często można opuszczać r przy grupach z w.

After 546 am. on 10th Oct. 1891. 10th Oct. 1891.
 10th Oct. 1891. 10th Oct. 1891. 10th Oct. 1891.
 10th Oct. 1891. 10th Oct. 1891. 10th Oct. 1891.
 10th Oct. 1891. 10th Oct. 1891. 10th Oct. 1891.

Cwiczenie biegłości: *z obywatelstwa*

5. Wyrazy obce.

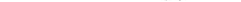

Pisownię wyrazów obcych możemy często uprościć przez:

1. opuszczenie jednej z dwóch samogłosek występujących obok siebie; najczęściej opuszczamy $e, i = j$, nie opuszczamy zaś nigdy o, u .

in the case of the first two.

2. zastosowanie uproszczonych przed- i przyrostków.

Przedrostki: $ab = 1:2$ $bc = 1:2$

arcy-, archi- : *, auto- :*

dew-, dyw- = f: ʃo ʃd ʃot ʃar, eks-, egz- = ɔ: ɛk ɛn ɛz ɛt

in- = , inter- = : to to and of = of and on,

kon-= 𐌕, kontra- = 𐌕 : 𐌗𐌺𐌔𐌰𐌶𐌵𐌹𐌸 𐌿𐌲𐌴𐌹𐌳𐌰𐌽𐌾𐌰𐌷𐌴𐌹𐌸

re-p=2, rew=3, ref=1: 28 9 2 1 03 08 2, trans=2: 261 2601.

Przyrostki: *-cje, -tacje, -tracje* ... = *-cja* = *-cji* = *-ci*,

-cja, -cjom = , -jach =

-cyjny, -tacyjny ... =

-cjálny, -cjonalný -

-cjalistyczny, -cjonalistyczny =

-grafia, -graficzny = /f/: w f w f w f w f /f/: w f w f w f w f

-fer, -tor, -tar = /f/, -tarz, -terz = /t/, -torium... = /tʃ/, -tariusz = /tʃ/, -riusz = /r/

z, z = z, -tywa = / -tywny = / *z z z z z*

-tura = -turalny =

Zwroty. In your handwriting, I received 100.000.000

U.S. Office, No. 2 Col. by J. R. B. 39 M. No

[illegible]

$\frac{d}{dt} \ln \left(\frac{\rho}{\rho_0} \right) = - \frac{1}{\rho_0} \frac{d\rho}{dt}$

[illegible]

o vor. 21.02.2012 vor 18.00 Uhr, 2.10.02.09.09

2. 2011. 12. 20. 12. 20. 12. 20. 12. 20.

es 0892 n. 22. 10 n. 8 p. 13 m.

Handwritten cursive letters: s, e, n, z, o, p, n, i, o, n, g, f, u

erco. f. a. sub. e. q. n. d. s. m. h.

of the corner where we were.

Handwritten text: *Handwritten cursive script, likely a signature or name, possibly reading "Handwritten cursive script" or similar.*

Mr. J. P. Beron & Co. Boston

[illegible]

Abby	<i>u u u</i>	Istotne	<i>o p</i>	natomiast	<i>u</i>
aż	<i>e e</i>	Jak	<i>h h h h h h</i>	natychmiast	<i>h h</i>
Bardzo	<i>< h < h <</i>	jeden	<i>h h h h h</i>	nizeli	<i>u u</i>
bezpieczne	<i>h h h h</i>	jest	<i>u u u u</i>	Obecny	<i>u u</i>
bowiem	<i>u u</i>	jeszcze	<i>h h h</i>	obfite	<i>u u u</i>
był	<i>u u u</i>	jeżeli	<i>u u</i>	obowiązek	<i>u u u</i>
Chce	<i>f f f f</i>	już	<i>u u</i>	oczywisty	<i>u u u</i>
choć	<i>u u u</i>	Każdy	<i>u u u</i>	otóż	<i>u</i>
czego	<i>h h h</i>	kiedy	<i>u u u</i>	Pewny	<i>u u u</i>
Dla	<i>u u u</i>	kto	<i>u u u</i>	pomoc	<i>u u u u</i>
długi	<i>u u u u</i>	który	<i>u u u</i>	ponieważ	<i>u</i>
dokąd	<i>u u u</i>	Lub	<i>u</i>	potrzeba	<i>u u u</i>
dopiero	<i>h h h</i>	Mianowicie	<i>u</i>	powinien	<i>h h</i>
dotąd	<i>u u u</i>	między	<i>u u</i>	pół	<i>u u u</i>
dotychczas	<i>h h h</i>	mimo	<i>u u u</i>	prawda	<i>u u u u</i>
Gdy	<i>u u u</i>	może	<i>u u u</i>	prawo	<i>u u u</i>
gdzie	<i>u u u</i>	Nad	<i>u u u</i>	prócz	<i>u u u</i>

przeciw	Tak	wobec
przed	tam	wraca
przez	ten	wreszcie
Raz	też	współ
również	trzeba	wszystko
różny	tutaj	wtedy
rzecz	tych	względ
Sam	tylko	Zamiast
skąd	Ważny	zewnątrz
sprawa	wątpię	zresztą
sprzedać	widzi	zwłaszcza
średnie	więc	Żaden
środek	własny	że
śród	właściwy	

in the next day of the 17th. no of the
 1st. 2nd. 3rd. 4th. 5th. 6th. 7th. 8th. 9th. 10th. 11th. 12th. 13th. 14th. 15th. 16th. 17th. 18th. 19th. 20th. 21st. 22nd. 23rd. 24th. 25th. 26th. 27th. 28th. 29th. 30th. 31st. 32nd. 33rd. 34th. 35th. 36th. 37th. 38th. 39th. 40th. 41st. 42nd. 43rd. 44th. 45th. 46th. 47th. 48th. 49th. 50th. 51st. 52nd. 53rd. 54th. 55th. 56th. 57th. 58th. 59th. 60th. 61st. 62nd. 63rd. 64th. 65th. 66th. 67th. 68th. 69th. 70th. 71st. 72nd. 73rd. 74th. 75th. 76th. 77th. 78th. 79th. 80th. 81st. 82nd. 83rd. 84th. 85th. 86th. 87th. 88th. 89th. 90th. 91st. 92nd. 93rd. 94th. 95th. 96th. 97th. 98th. 99th. 100th. 101st. 102nd. 103rd. 104th. 105th. 106th. 107th. 108th. 109th. 110th. 111th. 112th. 113th. 114th. 115th. 116th. 117th. 118th. 119th. 120th. 121st. 122nd. 123rd. 124th. 125th. 126th. 127th. 128th. 129th. 130th. 131st. 132nd. 133rd. 134th. 135th. 136th. 137th. 138th. 139th. 140th. 141st. 142nd. 143rd. 144th. 145th. 146th. 147th. 148th. 149th. 150th. 151st. 152nd. 153rd. 154th. 155th. 156th. 157th. 158th. 159th. 160th. 161st. 162nd. 163rd. 164th. 165th. 166th. 167th. 168th. 169th. 170th. 171st. 172nd. 173rd. 174th. 175th. 176th. 177th. 178th. 179th. 180th. 181st. 182nd. 183rd. 184th. 185th. 186th. 187th. 188th. 189th. 190th. 191st. 192nd. 193rd. 194th. 195th. 196th. 197th. 198th. 199th. 200th. 201st. 202nd. 203rd. 204th. 205th. 206th. 207th. 208th. 209th. 210th. 211st. 212nd. 213th. 214th. 215th. 216th. 217th. 218th. 219th. 220th. 221st. 222nd. 223rd. 224th. 225th. 226th. 227th. 228th. 229th. 230th. 231st. 232nd. 233rd. 234th. 235th. 236th. 237th. 238th. 239th. 240th. 241st. 242nd. 243rd. 244th. 245th. 246th. 247th. 248th. 249th. 250th. 251st. 252nd. 253rd. 254th. 255th. 256th. 257th. 258th. 259th. 260th. 261st. 262nd. 263rd. 264th. 265th. 266th. 267th. 268th. 269th. 270th. 271st. 272nd. 273rd. 274th. 275th. 276th. 277th. 278th. 279th. 280th. 281st. 282nd. 283rd. 284th. 285th. 286th. 287th. 288th. 289th. 290th. 291st. 292nd. 293rd. 294th. 295th. 296th. 297th. 298th. 299th. 300th. 301st. 302nd. 303rd. 304th. 305th. 306th. 307th. 308th. 309th. 310th. 311st. 312nd. 313th. 314th. 315th. 316th. 317th. 318th. 319th. 320th. 321st. 322nd. 323rd. 324th. 325th. 326th. 327th. 328th. 329th. 330th. 331st. 332nd. 333rd. 334th. 335th. 336th. 337th. 338th. 339th. 340th. 341st. 342nd. 343rd. 344th. 345th. 346th. 347th. 348th. 349th. 350th. 351st. 352nd. 353rd. 354th. 355th. 356th. 357th. 358th. 359th. 360th. 361st. 362nd. 363rd. 364th. 365th. 366th. 367th. 368th. 369th. 370th. 371st. 372nd. 373rd. 374th. 375th. 376th. 377th. 378th. 379th. 380th. 381st. 382nd. 383rd. 384th. 385th. 386th. 387th. 388th. 389th. 390th. 391st. 392nd. 393rd. 394th. 395th. 396th. 397th. 398th. 399th. 400th. 401st. 402nd. 403rd. 404th. 405th. 406th. 407th. 408th. 409th. 410th. 411st. 412nd. 413th. 414th. 415th. 416th. 417th. 418th. 419th. 420th. 421st. 422nd. 423rd. 424th. 425th. 426th. 427th. 428th. 429th. 430th. 431st. 432nd. 433rd. 434th. 435th. 436th. 437th. 438th. 439th. 440th. 441st. 442nd. 443rd. 444th. 445th. 446th. 447th. 448th. 449th. 450th. 451st. 452nd. 453rd. 454th. 455th. 456th. 457th. 458th. 459th. 460th. 461st. 462nd. 463rd. 464th. 465th. 466th. 467th. 468th. 469th. 470th. 471st. 472nd. 473rd. 474th. 475th. 476th. 477th. 478th. 479th. 480th. 481st. 482nd. 483rd. 484th. 485th. 486th. 487th. 488th. 489th. 490th. 491st. 492nd. 493rd. 494th. 495th. 496th. 497th. 498th. 499th. 500th. 501st. 502nd. 503rd. 504th. 505th. 506th. 507th. 508th. 509th. 510th. 511st. 512nd. 513th. 514th. 515th. 516th. 517th. 518th. 519th. 520th. 521st. 522nd. 523rd. 524th. 525th. 526th. 527th. 528th. 529th. 530th. 531st. 532nd. 533rd. 534th. 535th. 536th. 537th. 538th. 539th. 540th. 541st. 542nd. 543rd. 544th. 545th. 546th. 547th. 548th. 549th. 550th. 551st. 552nd. 553rd. 554th. 555th. 556th. 557th. 558th. 559th. 560th. 561st. 562nd. 563rd. 564th. 565th. 566th. 567th. 568th. 569th. 570th. 571st. 572nd. 573rd. 574th. 575th. 576th. 577th. 578th. 579th. 580th. 581st. 582nd. 583rd. 584th. 585th. 586th. 587th. 588th. 589th. 590th. 591st. 592nd. 593rd. 594th. 595th. 596th. 597th. 598th. 599th. 600th. 601st. 602nd. 603rd. 604th. 605th. 606th. 607th. 608th. 609th. 610th. 611st. 612nd. 613th. 614th. 615th. 616th. 617th. 618th. 619th. 620th. 621st. 622nd. 623rd. 624th. 625th. 626th. 627th. 628th. 629th. 630th. 631st. 632nd. 633rd. 634th. 635th. 636th. 637th. 638th. 639th. 640th. 641st. 642nd. 643rd. 644th. 645th. 646th. 647th. 648th. 649th. 650th. 651st. 652nd. 653rd. 654th. 655th. 656th. 657th. 658th. 659th. 660th. 661st. 662nd. 663rd. 664th. 665th. 666th. 667th. 668th. 669th. 670th. 671st. 672nd. 673rd. 674th. 675th. 676th. 677th. 678th. 679th. 680th. 681st. 682nd. 683rd. 684th. 685th. 686th. 687th. 688th. 689th. 690th. 691st. 692nd. 693rd. 694th. 695th. 696th. 697th.

Różne skrócenia stałe.

Wyrazy nieodmienne skracamy z reguły początkami:

bezw warunkowo	g	naprzód	~ ~	przy	(p
bezzwłocznie	g	nawet	~	równocześnie	b
bynajmniej	L C K	niebawem	~	trochę	~
całkiem	L	niestety	~	wczoraj	h e
często	lo	niezawodnie	~	w ogóle	~ ~
czyli	L	niniejszym	~	wolno	~ ~
ewentualnie	~	owszem	~	zabezpiec	~
koło	~ ~	póki	~ ~ ~	zazwyczaj	~
ledwie	~ ~	przecie, -z	~ ~	zbyt	~
				znów	~ ~

Zwroty nieodmienne piszemy w skróceniu:

bądź co bądź	h u	od dawna	e e	rok rocznie	e
bez porównania	e	po dziś dzień	g	wcześniej czy	b
bez wyjątku	e y	po największej	a b	później	
co się tyczy	b o	części		wskutek tego	p
itd. itp. etc.	e n n	przy spo-	e e e	w ten sposób	p
		sobności			
jak wiadomo	a s	raz po raz	a	w zamian za	p
jak wyżej	a s	Rzeczpospolita	e	z dnia na dzień	e l
wyżej wy-	e	t. zw.	s	ze wszech miar	p
mieniony }		t. zn.	n	z miejsca na }	p b
np.	e a	tam i na powrót	e n	miejsce }	
od czasu }		tu i ówdzie	p	z powodu	e c
do czasu }	e l	przez to tylko	e	z punktu }	s
				widzenia }	e

Zwroty.

CZEŚĆ DRUGA.

Różne sposoby skróceń są przedmiotem drugiej części stenografii, zwanej skróconą, sejmową lub dyskusyjną. Przerobienie i przyswojenie sobie pisma skróconego umożliwi nie tylko dosłowne zapisywanie mowy żywej, ale także ułatwi w ogóle posługiwanie się stenografią, gdyż znaki krótsze są zarazem prostsze, mniej skomplikowane, więc pamięta się je lepiej, stenografuje nimi swobodnie, bez pośpiechu.

znajomości, języka (skrótowania językowe), np. zadość-ił = zadość
uczynił-~~ie~~, rob-izna = robocizna-~~ia~~, ewent-ość = ewentualność-~~ość~~.

Użycie skrótów językowych i logicznych jest rzeczą dowolną i w znacznym stopniu indywidualną. Im kto lepiej umie myśleć, im ma większy stopień inteligencji, względnie orientuje się lepiej w danym przedmiocie, tym bardziej pozwolić sobie może na daleko posunięte skrócenia. Nadto im tekst jest trudniejszy, tym ostrożniej trzeba skracać; często bowiem skrócenie, które pisząc uważaliśmy za łatwe do odczytania, później w czytaniu zawodzi. Bardzo pożyteczne jest jednak przyswoić sobie możliwie dużo skrótów częstszych wyrazów na stałe, jak znaczniki.

1) skrócenia początkowe polegają na wypisaniu samych początków wyrazów, np. w znacznikach: /es, p...l...e...o...n...i.

2) skr. końcowe polegają na wypisaniu końca wyrazu na linii średniej, jak w znacznikach: ~ ~ ~ ~ ~

30

na n n d n l r l l f n a e v, e, c. c.

4) skr. szczególne oparte na sposobach przystosowanych do danego wy-
razu, jak w znacznikach: *o s b r z p . l n e o f c s u f .*

Praktyczne uzupełnienie stenografii zasadniczej.

Będą to grupy zgłoskowe z p: dep, dop = / /, pop, pap = / /: / /, / /, / /

er er er er 5 6 6 6 6 6

Zwroty. *pro. n. d. m. v. off. de. p. h. opt. 6/2. M. s. p. n.*
o. n. f. c. s. 6 = 6. v. f. c. s. d. w. d. k. p. n. m. p. n. m. n. n. n. 6
6 = 6. p. n. m. f. h. e. c. n. m. 6. o. n. v. f. n. e. n. n. 6

Skrócen początkowych używamy wtedy, gdy resztę wyrazu wraz z formą gramatyczną możemy łatwo uzupełnić z treści zdania lub zwrotu. Końcówki wyrazów skróconych czytamy zasadniczo w formach najprostszych i w liczbie pojedynczej, o ile inne formy i liczba mnoga nie wynikają ze związku wyrazów. Np. *zobacz* ale *nie*

czytamy: *in esse et so.*

Nie użyjemy skrócenia początkowego wtedy, gdy forma gramatyczna jest niezwykła, a liczba mnoga nie wynika; zastosowalibyśmy wówczas skrócenia mieszane. Nadto nie nadają się skrócenia początkowe do wyrazów zakończonych charakterystycznymi przyrostkami, jak: *okaziciel* , a nie , *odległość* , a nie itp.

Niektóre skrócenia początkowe są tak czytelne, że można je odczytywać jednoznacznie nie tylko w zdaniu, lecz nawet jako pojedyncze wyrazy; np. *ο.ζ.ς.* itp. prawie na pewno odczytamy: *ogół, szczegół, prowadzić* (oczywiście pomijamy sprawę końcówek). Takie skrócenia początkowe, jako skrócenia „językowe“ są prawie tak czytelne, jak znacz-
niki i byłoby pożądane stale ich używać jak znaczników.

Podawane niżej przykłady będą przeważnie takimi skrótami je-

zykowymi. W praktyce trzeba oczywiście stosować podobne skrócenia także do innych wyrazów.

1. Skrócenia początkowe ze samogł. u.

Skrócenia te bywają najczytelniejsze, gdyż oznaczenie tej samogłoski jest szczególnie wyraźne.

Skrócenia (czytaj!): drugi = 2, główny = g, jutro = j, krótki = k k k, kupić = k p i, ludzie = l d z e, ogólny = o g o n y, punkt = p k t, rozum = r o z u m, skutek = s k u t e k, służyć = s l u ż y ć, szczególnie = s z c z e g o l n i e, trudny = t r u d n y, warunek = w a r u n e k, zupełny = z u p e ł n y.

U w a g a. Częstych wyrazów *musi* i *mówi* (*go?*) nie skracamy ze względu na częsty zaimek *mu*; natomiast możemy śmiało skracać je z przedrostkami: *z-*, *z-*

Zwroty. 1) C. g. e. d h i e n y n s e n p o e. a m e r.
z c. \ z n' c. d f e b u t e l v n p b v w r a e l e e. p
e t n d z. e m d c n h m n e ~ z e s e. z s l h.
z t l' e a j p s d o s o g z u l. n p c d c e m n m c p q /
t u n e n n o n p c a f e ~ n o n p. n o s e o e t r o b
n n e f e e m o n n n e c b e p f n o n g e s p z. c o n s e.
m e z b e n b m e d n g b e s' a b x z d = e s b. 7' s
z a d z c a p t n ~ e c e l e s m o c c t n v o o e. a l o
l n c. Z d n s. u d n ~ t z z s b o n n y z p n n k z.

Zdania. Jak przerabiać zdania?

1. Cały ustęp uważnie i starannie przestenoграфuj. Dla ułatwienia podano w druku kursywą te litery, które należy opuścić, oraz wyróżniono znaczniki pierwszą literą grubszą.

2. Swoj stenogram przeczytaj.

3. Ćwicz trudniejsze wyrazy umieszczone pod ustępem zdań.

4. Ćwicz cały ustęp, pisząc „na ślepo” w następujący sposób: czytaj zdania z książki, a równocześnie wykonuj odpowiednie ruchy na gładkim papierze zastruganą drewnianą rączką (obsadką). Takie ćwiczenie nie zastąpi wprowadzie pisania pod dyktandem, ale uwalnia od pomocy drugiej osoby, przeważnie nie umiejącej dobrze dyktować, a nadto umożliwia pisanie w indywidualnym, dowolnym tempie, bez przerw.

1) Każdy zwrot przeciwcz parę razy, aby pisać coraz bieglej, płynniej, bez wahania, lecz możliwie najdokładniej.

Ćwicz tak długo, aż osiągniesz tempo podane na końcu w liczbie wyrazów na minutę.

5. Ćwiczenie większej biegłości: jedno-zdanie pisz z pamięci wskazaną ilość razy.

Lepiej iść z góry niż pod górę. Dobre rzeczy pamięta się / długo, a złe jeszcze dłużej. Doliny poprzeczne¹ są najczęściej krótsze niż podłużne. Woda pochłania niedużą ilość powietrza, a nader chciwie / rozpuszcza w sobie amoniak. Co cudze, to często wydaje się lepsze. / Coraz to więcej obszarów stepowych zamienia się na grunta uprawne. / Mniej dały się nam odczuć braki, dopóki nie znaleźmy potrzeb. / Radość jest większa, gdy się ją dzieli z innymi ludźmi. Nadmiar / opadów jak i zupełna posucha mają zły skutek dla rolnictwa. / Miasta, które są położone na równinie, są zabudowane w kształcie kola, / bo wtedy odległość między wszystkimi ich punktami jest najkrótsza. Stan / kupiecki jako osobny zwód zmierza do ułatwienia poszczególnym ludziom trudnej / wymiany ich wytworów na inne, sam zaś uskutecznia tę wymianę.¹⁾

Cwicz następujące trudniejsze wyrazy 2) w zwrotach. *nober*
stygia fura aragosa wron pofe
repens.

Powyższe zdania (120 wyrazów) wystenografuj na ślepo w 2 min.

Biegłość 70 wyr./min. Napisz z pamięci zdanie „Mniej dały się...” 7 razy w 1 minucie.

Każdy następny ustęp zdań przerabiaj według tych samych wskazówek.

2. Skrócenia początkowe ze samogł. *o*, *a*.

Chodzić = j p y s y g, człowiek = l, forma = 7 7 7 7, gospodarczy = d, kwota = 3, prosić = o c x c, prowadzić = z x x x, sobie = o, o c = s, sposób = e k., towar = 7, zgoda = 5 p p; ciąg = f f f f f l, rząd = u u u u u u, żądać = o.

Zwroty. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839

1) Kreski pionowe w tekście oznaczają dziesiątki wyrazów.

2) Podawane będą skrócenia nie tylko wyrazów na *u*, ale i inne łatwe skrócenia początkowe, aby każdy ustęp ćwiczyć w ostatecznej najporzeczszej formie.

-ciel: J Jⁿ J^o J Jⁿ J^o J Jⁿ J Jⁿ J^o.

-cki, -ski: *światła w porze z zębami,*

-czny, -czka, -czy, -liwy, -alny:

S. waldschmidtii Schreb., bei uns von den St.

-ent: un: un gel gel cor cor br br nat = nat my gel

-ik, -isko, -ina, -izna, -izm, -ista: *lik, isko, ina, izna, izm, ista*

Упражнения, рекомендуемые,

на 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681,

-ość: *nie białe i nie czarne, nie zielone i nie czerwone*

-stwo: 6 6 8 2 2 2 5 5 10 6 9 9 7 9 9

-fer,...-torium, -tariusz: 26 p f p' e e d e e z b e d n p y t'

-tura, -turalny: k n z m s z sz. -tywa: n t e s t o m.

Jak w poznanych skröceniach mieszanych z końcówkami i przyröstkami opuszczaliśmy środkową część wyrazu, tak samo możemy skracać inne wyrazy bez względu na to, jaki jest znak końcowy:

на 20.12.1999

Zwroty. 9000.00 zł 22.05.2019. 198.

stetso. bob. etee. 2222.

no. 6096 St. 3. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

[illegible]

00. $\sqrt{16} = 4$ $\sqrt{25} = 5$ $\sqrt{36} = 6$ $\sqrt{49} = 7$ $\sqrt{64} = 8$ $\sqrt{81} = 9$ $\sqrt{100} = 10$

W.H.O. v. R.A.O.V. (Cg.) 191. er p d. 60

act. 2. act. 3. q. 8. h. w. d. p. r. n. act. qp. st. v. u.

$\mu_{\text{exp}} = \frac{\sum x_i}{n} = \frac{10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10}{10} = 10$

Handwritten: The end of the world is at hand. It is the day of wrath.

Mica. b. c. g. d. s. t. u. v. w. x. y. z.

[illegible]

2. 4. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839

Zdania. Na rozwój miast mają wielki wpływ warunki komunikacyjne. Biurokracja opiera się wyłącznie na urzędnikach. Równość wszystkich obywateli wobec prawa jest koniecznym warunkiem cywilizacji. Dyrektor przedsiębiorstwa jest odpowiedzialny za rezultaty jego pracy. Sądownictwo jest oddzielone od administracji politycznej. Kupcy powinni mieć / na względzie nie tylko zysk osobisty, ale i korzyść ogółu, / do którego należą. Reprezentacja narodu ma udział w prawodawstwie. Rolnictwo / to ważna gałąź przemysłu przetwórczego. Banknoty społeczne są to przekazy / na zlecenie okaziciela płatne za okazaniem. Konsekwencja w czynach i / słowach świadczy o wyrobionym charakterze. Podobnie jak adwokaci, jak i / notariusze tworzą korporacje, tak zwane izby notarialne. Zakład zastawniczy udziela / pożyczek na zastaw ruchomości nawet mniejszej wartości.

Ćwicz: $6-6, 6, 0, 2, 5, 2, 4, 1, 6, 8, 2, 1$
 $1-6, 2, 1, 0, 2, 5, 2, 4, 1, 6, 8, 2, 1$

Powyższe zdania (141 wyrazów) wystenografuj na ślepo w 2 min.
Biegłość 88 wyr./min. Napisz z pamięci zdanie „Izby handlowe...”
8 razy w 1 minucie.

2. Nadpisanie znaku końcowego.

Ten rodzaj skr. mieszanych stosujemy, gdy:
 znak końcowy pisze się w sposób zwykły, a nie specjalnym znakiem przyrostkowym (porównaj uwagę str. 38) i zakończenie wyrazu nie jest charakterystycznym przyrostkiem lub końcówką, np.: *bibliotekarz*
 połączenie zn. końcowego miałoby spowodować nieczytelność lub dwuznaczność, np. *administrowany* -cyjny
 połączenie byłoby niewygodne, np. *gospodarował*
 opuszczona część wyrazu jest dłuższa, np. *legalizowany* : *legalny*
 - zwłaszcza w wyrazach złożonych, np. *błogosławiony* lub .

Przypomnijmy też sobie (str. 37), że jeżeli skr. początkowe są łatwo

Jak nabywać wprawę w stenografii?

I. *Wzrost i wykształcenie* I. *Wzrost i wykształcenie* I. *Wzrost i wykształcenie*

II. *Wzrost i wykształcenie* II. *Wzrost i wykształcenie* II. *Wzrost i wykształcenie*

III. *Wzrost i wykształcenie* III. *Wzrost i wykształcenie* III. *Wzrost i wykształcenie*

IV. *Wzrost i wykształcenie* IV. *Wzrost i wykształcenie* IV. *Wzrost i wykształcenie*

V. *Wzrost i wykształcenie* V. *Wzrost i wykształcenie* V. *Wzrost i wykształcenie*

1) Słownik Stenograficzny St. Korbela. Kraków, 1948.

Stenogramy do czytania.

1. Znaczenie stenografii.

Stenografia jest systemem pisma, który umożliwia szybkie zapisywanie myśli. Jest to sztuka, która wymaga czasu i wytrwałości. Stenografowie używają skrótów i symboli, które są łatwe do zapamiętania i szybkie do zapisania. Stenografia jest używana w wielu dziedzinach, takich jak prawnictwo, dziennikarstwo i literatura. Stenografowie są w stanie zapisać całe wywiady, konferencje i wykłady w krótkim czasie. Stenografia jest również używana do zapisywania myśli i uczuć. Stenografowie są w stanie zapisać wszystko, co myślą i czują, w sposób szybki i dokładny. Stenografia jest więc bardzo przydatna dla wielu osób, które chcą szybko i dokładnie zapisać swoje myśli i uczucia.

12 ~ 27. p. 4. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838.

m v^h 679 n p l p. ~ 27 S 2 n c s d. p'
 b 600 2092-1 p l a s p o z 1 y p n o s. y c o n
 , a s nⁿ p. a. l. e. a n n n d a z d - 27 1 h. 2

[illegible]

[illegible]

"I have been thinking of you very much lately. I hope you are well. I am well at present. I have been thinking of you very much lately. I hope you are well. I am well at present."

[illegible][illegible][illegible]

bought a copy of *St. John's* *Lectionary* and
 a copy of the *Mass* of *S. 21* *St. John's*. The *St. John's*
Lectionary is *very* good. no, 2nd ed.

4. Zasady spółdzielcze.

208
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900
 1901
 1902
 1903
 1904
 1905
 1906
 1907
 1908
 1909
 1910
 1911
 1912
 1913
 1914
 1915
 1916
 1917
 1918
 1919
 1920
 1921
 1922
 1923
 1924
 1925
 1926
 1927
 1928
 1929
 1930
 1931
 1932
 1933
 1934
 1935
 1936
 1937
 1938
 1939
 1940
 1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100
 2101
 2102
 2103
 2104
 2105
 2106
 2107
 2108
 2109
 2110
 2111
 2112
 2113
 2114
 2115
 2116
 2117
 2118
 2119
 2120
 2121
 2122
 2123
 2124
 2125
 2126
 2127
 2128
 2129
 2130
 2131
 2132
 2133
 2134
 2135
 2136
 2137
 2138
 2139
 2140
 2141
 2142
 2143
 2144
 2145
 2146
 2147
 2148
 2149
 2150
 2151
 2152
 2153
 2154
 2155
 2156
 2157
 2158
 2159
 2160
 2161
 2162
 2163
 2164
 2165
 2166
 2167
 2168
 2169
 2170
 2171
 2172
 2173
 2174
 2175
 2176
 2177
 2178
 2179
 2180
 2181
 2182
 2183
 2184
 2185
 2186
 2187
 2188
 2189
 2190
 2191
 2192
 2193
 2194
 2195
 2196
 2197
 2198
 2199
 2200
 2201
 2202
 2203
 2204
 2205
 2206
 2207
 2208
 2209
 2210
 2211
 2212
 2213
 2214
 2215
 2216
 2217
 2218
 2219
 2220
 2221
 2222
 2223
 2224
 2225
 2226
 2227
 2228
 2229
 2230
 2231
 2232
 2233
 2234
 2235
 2236
 2237
 2238
 2239
 2240
 2241
 2242
 2243
 2244
 2245
 2246
 2247
 2248
 2249
 2250
 2251
 2252
 2253
 2254
 2255
 2256
 2257
 2258
 2259
 2260
 2261
 2262
 2263
 2264
 2265
 2266
 2267
 2268
 2269
 2270
 2271
 2272
 2273
 2274
 2275
 2276
 2277
 2278
 2279
 2280
 2281
 2282
 2283
 2284
 2285
 2286
 2287
 2288
 2289
 2290
 2291
 2292
 2293
 2294
 2295
 2296
 2297
 2298
 2299
 2300
 2301
 2302
 2303
 2304
 2305
 2306
 2307
 2308
 2309
 2310
 2311
 2312
 2313
 2314
 2315
 2316
 2317
 2318
 2319
 2320
 2321
 2322
 2323
 2324
 2325
 2326
 2327
 2328

[illegible]

KLUCZ

Znaki male. kek ken ker kes kel nen nek ner nes nel rer rek ren
res rel ses sek ser sen sel lel lek len ler les nerek seler senes serek ne-
seser, lek kes sek. Kara karane karna reka lekka kanał nerka lekarka
kanarek sala sarna sanna laska lalka, as Anna, ale arena.

Znaki średnie. Łeb bal basen bank beben pelen lep łapa panna
deska ładne teren karta targ mebel małe daremne dałem zaraza za-
sada żart wełna wesele kawa Adam antena alarm armata, Ewa apel 6
aparatus nagie agent naganne wada, bas zapas nas. bez gaz zaznał. Jem
Jan jasne serie, jej daj małej, bajka tajne znajdę najdalej sejm sej-
mem, daje serie serję zajęte tajemne. **u = ó:** kula pakunek nurek pa-
nuje rura naród warunek łódka suma zapasu Bóg półka dumnie ratuj
aktu ładnemu góra pagórek regularne zupełne wulkan maju, nauka
Laura pauza zaulek, małuje żałuj waluta, zajmuje znajduje, układ
urna ulewa udaje umarła użala uwaga upadek, ujde ujmę Eureka.
U pana, u nas.

Znaki zwiększone i wielkie. Cęle całe cegieł serce córka radzę
 nędzne jeżdżę zajeżdża dżuma czem czas czuje czujne szereg szuka
 deszcz szczere szczególne Helena kuchenne hałas rachunek duch
 szafa afera efekt alfa farba. — o: Bok albo Polska doradza podobne 7
 saldo czołem mojej mojemu nos nowe sos sosna pozorne żelazo godne
 mojego kochanego uszkodzone udoskonalone forma polecone zoba-
 czę żona noszone honor szczotka wojna wojenne wojewoda robota ro-
 zum major jod poufałe, sobą są dochodzą żołądek mają zajął, oko
 okno osada osadza osądza ozdoba ocena obejmuje odjął, oaza ocean
 kakao Leon Teodor.

Skrócenia, zdania. Poszedł umarł jabłko porannego rozsuwa oddalone zaalarmuje doradca zaradcze. Na nowy rok. Mam serce. Za karę. Bogaty zapas. Kupno na raty. Jak na owe czasy. 5 funtów. **Znaczniki:** zaraz naraz oraz teraz samego samej każdego której jednego jednak którego któremu różnej chcesz, ten sam, tego samego, tym samym, tej samej, ta sama, tamten, tamtego, na tym, potem, zatym, do tego. **Zwroty.** Raz po raz. Coraz to nowe. Sam to odgadł. Ta sama forma. Oddam za każdą cenę. Za łagodna ocena. Oto ten, którego szukałem. Od tego zacząłem. Tego samego gatunku. Różne są nasze cele. Taka zapłata, jak robota. Kto dba, ten ma. Co kto chce, to ma. Zajął nas jeden szczegół.

Spółgl. zmiekczone. Moralnie najmniej kolonialne niosą zadaniu nieudolnie ankieta kierunek posiada uniesione podejrzenie urządzenie rządu porzucone ubiera biuro zarobione pieśń kupione zamierza mieszcza akademii wiejskie wiadome zawiąże ciemne zajęcia codziennie narzędzia dialog energia legion partia Zofia monarchia.

Zdania. Nie mówię, kiedy nie umiem. Niekiedy jedna mała wada oszpeca piękną rzecz. Mówią tak, jak rzeczywiście jest. Nareszcie odszedł. Niechaj się nie miesza między nas. Serce lgnie do tego, co jest piękne. Nieś pomoc, gdzie jej rzeczywiście potrzeba. Para wodna osiada na ciałach jako rosa. Nie sądź rzeczy po pozorze. Co osoba, to nowa odmiana. Chętnie poniosę każdą ofiarę. Nie ten ubogi, kto mało ma, ale ten, kto wiele żąda.

¹⁰ **Samogłoski y, i.** Rynek wolny wierzy żyje łożysko upadłszy czyta ojczyzna zaszczytu wysyłka zasiłek uzyska zimne obcy ucisk ubodzy zaszczodził pobyt bibuła piłka pije omyłka minuta regulamin wysokie wykład wina nie obietnica tytuł tytuł, gips filozofia Zofii kino polski, dolina okolica najbliższe połysk, Ignacy imię iluzja, żyj życie bije familijne czyjego wyjątek, razy każdy który, -ych sami samych taki, -ich jedyny jedynie różny różnica chciałby potrzeby ¹¹ potrzebny. **Zdania.** Jeżeli kiedy, to teraz popisz się. Życzę im, aby ich nadzieje nie zawiodły. Rób tylko to, co umiesz. Gdy była potrzeba, sam sobie najlepiej poradziłem. Pomoc nie była nigdy tak potrzebna, jak teraz. Widziałem tak, jak mówię. Bóg dla wszystkich, każdy dla siebie. Ufajmy tylko sobie samym. Uroda szybko mija. Każda reguła ma wyjątek. Wojna zniszczyła dorobek pokoleń. Koniec wień-czy dzieło.

Przedrostki. Rozdaje rozbiór rozsądek rozlane, nadmienienia nadmiar, przedmiot przedsięwzięcie przed tym przede wszystkim, odpada odporne odpięta odpoczywa nadpływa przedpole, jak najmniej jak najtańsze jak najsumienniejsze, wręcz w celu w ciągu w dzień w apatii we mnie, wczesne przedwczesne powziął podówczas wówczas zawsze, w albumie w imieniu w ubogim we wczesnym, współczuje wspólne, ¹² zbiera z banku z aktu z całych zdolny z hałasem zjadł z oporem z pary rzeka z przedmiotu z serca ze sosem z zadań z życia z czyjej ze szczerych, z epoki z albumu z imienia z ubioru, rozpada rozdziela nazywa nawzajem nawias poziom uwierzył uziemienie. **Zdania.** Żadna siła nas nie rozłączy. Wiemy, że nikt nie jest bezpieczny wobec chorób. Już po wysiłku, obecnie czas na odpoczynek. Jak kupił, tak sprzedał. Może wszystko, co tylko zechce. Naród łączy wspólna ziemia ¹³ i wspólny język. Gdyby nie ale, wszystko byłoby wcale. Ciężar to nad siły. Przed nami roztacza się bezmiar oceanu. Podczas wojny marzymy o pokoju. Jak raz, to nie zawsze. Z wielkiej chmury mały deszcz. Rolnik zbiera zboże z pola. Przed wydaniem sądu zbadaj rzecz jak najsumienniejsze. Kto zbyt dużo przedsięwzięcie, ten mało dokona. Nie ulega, ponieważ jest odporny.

Przyrostki. Zdać ująć rozejść uwierzyć napić, należy umieścić chcę zapłacić, na 2 części, to zajęcie, jakkolwiek jakkolwiek jakiej-kolwiek cokolwiek którykolwiek którykolwiek kiedykolwiek gdzie-kolwiek, dzielność szczerłość narodowość życziwość polskość mno-gość chyżość suchość wyższość gęstość, doniosłość zaciętość dojrz-ałość umiejętność łatwość litość różność ważność jedność obecność

możność rzeczywistość, państwo znawstwo rolnictwo sąsiedztwo bo-gactwo osadnictwo w państwach w ubóstwie, panów połów lasów, rozmów Polaków palców zamiarów malarzów połówka Markówna, ¹⁴ wpływów zeszytów punktów, uboczne fizyczne energiczne pożyteczne ostateczne estetyczne polityczne elektryczne analogiczne, kupieckie katolickie Bałtyckie akademickie ewangelickie, paczka rzeczka có-reczka tabliczka sztuczka pożyczka karteczka miasteczko jedynaczka w karteczce znaczek znaczków, marzyciel szerzyciel donosiciel roz-nosiciel, wypłacił, aktem zajęty rozpoczynając aparatami listami pustego faktom w tych zamkniętych w podartych butach w miastach, dając kierując biegnącego znajdującemu czytających sprzedających zajmując mogące zabezpieczający, iż niż coś młodzień czymże gdzież kiedyż któż któryż sprzedaż aż, masowe domowy surowego wzorowej ciężarowych czasowemu fachowy nowe wymowne zyskowe szczę-śliwe łaskawe ciekawość całkowicie uszanowanie kierował państwo-we żartobliwe żydowskie zjawisko zjawy, ciemniejsze ważniejsze, czekaliśmy widzieliśmy mogliśmy mogliście byliście. **Zdania.** Im wię- ¹⁵ cej ma, tym więcej żąda. Zamiast słów chcemy czynów. Dając innym, pamiętaj o sobie, natomiast biorąc, pamiętaj o innych. Gdzie pomocy potrzeba, nieśmy ją natychmiast. Sam to robi, chociaż potępia. Ra-dosć zamieniła się w płacz. Cokolwiek zaczniesz dojdź do końca. Symetryczny skład części budzi w nas upodobanie. Wielkie bogactwa leżą dotychczas w ziemi bezużytecznie. Błądzić to rzecz ludzka. Nie ¹⁶ kocha się tych, których się nie szanuje. Rzecz szkodliwa mimo że piękna. Lepiej pamiętamy to, co widzieliśmy, niż to, co słyszeliśmy. Popyt i podaż mają wpływ na cenę rynkową. Ludność jest wierzy-cielem państwa, które zaciągnęło u niej pożyczkę publiczną. Siła elektryczna wywołuje liczne zjawiska.

Grupy spółgł. z l, k, m, n. Błyska obłuda dłoń mleczne posłać ślad władza włos główne tlen flaszcza zlecenie złość chleb chluba ode-szła kształt większe lampa tempo skandal mandat Finlandia panował wiedział kosztą komenda znakomitość kompas komplet komitet ko-palnia. **Zdania.** Języki są kluczem nauk. Im kto lepiej żyje, tym dłużej ¹⁷ żyje. Licz jedynie na własne siły. Dopiero nadejdzie właściwa pora czynów. Rozpoczynaj wszystko we właściwym czasie. Miecz zew-nątrz, a głód wewnątrz panował. Tłuszcz jest ważnym czynnikiem pożywienia. Marzyciel oddaje się złudzeniom. Gniew jest złym do-radcą. Kto wiele widział, ten wiele wie. Żeglarze kierują się kompa-sem. Pionowe studnie w kopalni nazywają się sztolniami, a poziome szybami. Gdzie rozum, tam też wola. Bandaż chirurgiczny zabezpie-cza ranę przed szkodliwym wpływem. Nie wolno nic robić kosztem honoru. Nie można we wszystko wątpić.

Grupy spółgł. z s, z. Smażyć śmiałość uśmiech staranie stosunek ¹⁸ został pozostał ustawiczny amnestia sfera spełnia wspaniałość ze spo-sobów śpiew swoje swojemu swój zwyczaj z wami doświadcza schody scena ściana zgoda z firmy z kamienia z lasu z mojego zmiana

z nami z tematów zdziałać, kodeks maksymalne ksiądz księga nie-
zmienne niezbyt wzdycha, umysł komis byłbyś uroczystość rozwaga
rozwiła nazwisko pospieszne bezsporne dysponuje. **Zdania.** Mieć
względ na starość. Musimy uwzględnić nawet najmniejsze szczegóły.
Spotykając się, pytają, skąd i dokąd. Czas rozwiąże, co jeszcze na-
stąpi. Rozważajmy nie tylko cele, ale także i sposoby. W klimacie
19 gorącym rozwija się bujna roślinność, zwłaszcza leśna. Istotną cechą
handlu jest dążność do osiągnięcia zysku. Stare góry obfitują w po-
żyteczne kopaliny. Żart ma swoje miejsce. U naszych stóp ścielą się
rozległe pola orne. Umysł ludzki jest panem zmysłów. Nie zbłądzisz,
póki pilnujesz bitego toru. Egoizm nie zna litości. Dysponent zastę-
puje właściciela firmy.

Grupy spółgl. z 1, rz. Brak dobre dobrowolne wzbronione olbrzy-
mie tracę trudne strona trzyma cyfra front grać groźba gręczne
zwrot wrzenie źródło ochrona praca próba uprzejme przyjęcia przy-
muje uprzyjemnić sprzeczne katedra druk podróż drzewa iskra krew
krzywe kroków krzyż klamra droga drzące projekt przodem zmrok
wzrok wzrasta, pierwsze morskie personel, cierpię cień gardzę zrze-
szenie oferta gorsze order kalendarz zdarzenie zmierza lekarz kor-
zysta reskrypt śmierć, morderstwo morskie serdeczne organizuje
forma firma marszałek uniwersyteckie monarchia pierścien pier-
20 wotne. **Zdania.** Najbardziej bądź ostrożny z tym, co prawdopodobne.
Wiara wspiera się na prawdzie. Każda gałąź prawa jest ujęta w odrę-
bny kodeks. Dla dobra sprawy warto poświęcić się. Postępuj bez
pośpiechu, ale ciągle naprzód. Trzeba rozważyć wszystkie za i prze-
ciw. Pokonując przeciwności, hartujesz wolę. Trzeba się jeszcze długo
uczyć. Klimat wilgotny sprzyja uprawie ryżu. Sól posiada własność
działania przeciwnilnego. Zastosuj środki do położenia. Wśród in-
nych odbija talentem i pracą. Pośrednia droga najbliższa. Przez długi
ludzie idą w sługi. Garbik ochrania skórę od gnicia. Niewiele książek
ale dobrych nam potrzeba. Krzewieniem krzeszę ogień. Dumny znie-
sie niejedną przykrość dla honoru. Mgła składa się z bardzo drobnych
kropelek wody. Większe koszta niż korzyść. Dalekich rzeczy upatruje,
a bliskich nie widzi. Czas szybko mija i nigdy nie wraca. Wątpienie
jest pierwszym krokiem do mądrości. Liść zdradza chorobę roślin.

21 **Grupy spółgl. z w.** Obwarować obwieść obwieszczenie obwija
obwód odwaga ledwie jedwab obydwa dwór dworskie Jadwiga Lud-
wik ćwiczenie barwne przerwa kwas kwiat kwit kwota kwestia
kwadrat likwiduje gwar gwarantuje gwiazda gwizda chorągwie
gwint gwałtem gwoździe gwardia twarz tworzę stwarza twarde
trwoga otwarte martwe twierdzą stwierdza łatwe łatwość załatwione
gmatwa Litwa twoje twojego chwala chwila zachwiane zachwyty
schwyta lichwa dźwięk dźwięczne dzwon dżwiga odzwierciedla
niedźwiedź szwalnia szwajcarskie czwarte, obawa obywatel bawelna
wybawca dawne przedawnione dowolne dowód dowody zadowolone
towa towarzyszy tworzyysz stowarzyszenie dziwne dziwaczne po-

wstrzyma powaga powstanie powtarza powtórzy powód powody po-
wyższy powiedział powietrze powierza powierzchnia prowadzi równy
wbrew. **Zdania.** To mnie przekonuje, jest bowiem stwierdzone fak-
tami. Spełnił obowiązek nie z obawy przed karą, ale z wewnętrznego
poczucia. Pozory wywołują pewne podejrzenia. Każdy postąpi z pew-
nością tak, jak powinien. Pogląd powszechny jest najczęściej słuszny. 22
Łatwiej przywykać niż odwykać. Cwiczenie tworzy mistrza. Koło-
wrót jest odmianą dżwigni. Chwaląc sprzedaje, ganiąc kupuje.
Z kwiatu rozwija się owoc. Stałe i wielkie zmartwienie jest jakby po-
wolną śmiercią człowieka. Mięśnie stanowią narządy ruchu ciała.
Na równiku każdy dzień w roku jest równy nocy. Brzmienie polega
na drganiach powietrza. Zjawiska fizyczne i chemiczne zazwyczaj
sobie towarzyszą.

Wyrazy obce. Realne idealizm prezydium Tadeusz neutralne
Europa memoriał komisariat komisjonalne kolekcjonuje aktualne.
Abonent absorbuje absolwent absurd absolutny, arcydzieło arcybi-
skup architektoniczne archiwalne, automatyczne autonomiczne auto-
mobil autopsja, dewiza dywizja dywersja zdewaluowane, eksport
egzamin egzemplarz ekspansja, indeks indos instynkt instytut intry-
ga interes interweniuję, koncesja konsens konsulat konferuje kon-
fiskata kontrahent kontrola kontrast, represja rewizja rezerwuwar
rezerwa refren, transmisja transparent. — Instancja reputacja egze-
kucją dyspozycjom inwestycjach intuicja, rewolucyjny sytuacyjne
restauracyjne komunikacyjne konsumcyjne reprezentacyjne, socjalne
specjalne oficjalne racjonalne funkcjonalne emocjonalne prowincjo-
nalne, socjalistyczny racjonalistyczne, stenografia stenograficzny 23
stenografować geografia biografia etnografia telegraf telefon, metr
materialne sekwestr rejestr dyrektorów amatorski elementarne ko-
mentarz cmentarz inwentarz, laboratorium audytorium terytorium
terytorialne, notariusz akcjonariusz funkcjonariusz emisariusz agra-
riusz, kooperatywa inicjatywa egzekutywa pozytywne, natura w na-
turze naturalny kultura literatura.

Przegląd znaczników.

24 Aby abyście aby tylko, aż, aż do. Bardzo jak najbardziej bar-
dziej coraz bardziej, bezpiecznie ubezpieczył zabezpieczenie, bowiem
albowiem, był byłby zbył przybył. Chce zechce chciałby chciwość,
choć choćby chociaż chociażby, czego niczego dlaczego. Dla dla nas
dlatego dla nich, długi długo długiego długów dłużnik, dokąd odkąd
znikąd, dopiero dopiero wtedy dopiero co, dotąd odtąd stamtąd, do-
tychczas, -owy. Gdy gdyż niegdyś, gdzie gdzieś gdzieśgdzie. Istotne
w istocie. Jak jakiego jakoś jakże jakby jakoteż, jeden jedyne po-
jedyncze zjednoczyć, jest jestem jesteście to jest, jest to, jeszcze
jeszcze nie, jeżeli, jeżeli tylko, już jużto. Każdy każdej każdorazowe,
kiedy kiedyz kiedyindziej, kto któż ktoś, który którzy którzyz, któ-
rej. Lub, lub też. Mianowicie, między w międzyczasie, mimo pomimo

mimo wszystko, może mogą można. Nad ponad nader, natomiast, natychmiast -owy, niżeli aniżeli. Obecny obecność, obfite obficie obfitego, obowiązek obowiązków zobowiązać, oczywisty -ego oczywistość, otóż. Pewny pewność zapewnić, pomoc, za pomocą, przy pomocy, pomocnik, samopomoc, ponieważ, potrzeba zapotrzebowanie potrzebuje, powinien powinnoś, pół na wpół północ, prawda prawdopodobnie wprawdzie prawdziwe, prawo odprawa, — wierne, — mocne, prócz oprócz oprócz tego, przeciw przeciwność przeciwnik, przed przede wszystkim uprzedni, przez poprzez. Raz razem teraźniejszość prze-
 25 razając, również, jak również, różny rozróżniać, rzecz rzeczowy rzeczywiście. Sam samotny sam na sam, skąd stąd znikąd, sprawa sprawiedliwość sprawność sprawozdawca, sprzedać sprzedaż sprzedawca, średnie bezpośrednie średniowieczne, środek w pośrodku odśrodkowy, śródziemne wśród spośród. Tak także takież tacy, tam tamże tamtejszy, ten tym tego tego samego tegoż tamten, też to też jako też trzeba, tutaj tutejszy, tych w tych z tych tych samych tychże tamtych, tylko, jak tylko, skoro tylko. Ważny poważny unieważnić, wątpię wątpliwe bez wątpienia, widzi widział nienawidzi nienawiść, więc więcej jak najwięcej mniej więcej, własny uwłaszczenie, właściwy -ego najwłaściwszy, wobec, wobec czego, wraca zwracał zwrócił powraca pówróci, wreszcie nareszcie, współ spółka spółnik spółniczka wsze powszechnie wszelkie wszelakie zewsząd, wszystko, -ich przede wszystkim, wtedy, wtedy tylko, względ względnie bez względu na to, uwzględnić. Zamiast natomiast natychmiast, zewnątrz wewnątrz wewnątrz, zresztą zwłaszcza, zwłaszcza że. Zaden, że żeby ażebym.

28 **Miary, liczby itp.** metr dm cm mm km², gram dg kg funt litr hl, zł gr dolar marka korona. Tydzień tygodnie poniedziałek..., godzina min. sek. Miesiące ... przed poł., po poł., wieczór. Godz. wpół do 7. kwadrans na 3. — Dr. inż. dyr. prof. ks. Władysław Stanisław Bolesław Zdzisław Józef Franciszek. Kozłowski Kowalski Morawski Jaworski. Sienkiewicz Mickiewicz. Liczby: 600, 2000, 300002, 500100, 1400000, 3800700002. Sześciory 5-raki 4-kroć dziesiątka tysiące milionów milionowe pięciu dwójka podwójne w dwójnasób potrójne dwoje dwójgu setka półtora. Kilka kilkoro kilkakroć kilkanaście kilkunastu kilkadziesiąt kilkudziesięciu, kilka milionów.

31 **Praktyczne uzupełnienie (str. 31).** Depesza odepchnie dopomaga dopomina doprowadza dopytuje dopuszcza poprzeczne papier papier popis proponuje propozycja popyt.

Skrócenia mieszane.

37 **Połączenie zn. końcowego.** (K o ń c ó w k i). Ludzie ludzi ludziom
 38 szczegóły sposobów zwyczajom kwoty kupno człowieka świadka punktu. Usługi kwoty sposoby zwyczaj kierunki dochody kształtu punktem kapitału warunki, kształtów kształtach gruntów gruntach

kupców czynów punktów punktem punktach zwyczajów świadków świadkom kierunków kierunkom skutków skutkom, ogółem zwyczajach. — Ogólny, -ego ogólniejszy szczególny, -lnie górny ludny zaludnienie słuszny usługowy zupełny konsekwentny błogosławiony zgodny otoczony zagrożony zakazany podobny, pochodzenie żądanie stwierdzenie pokwitowanie odznaczenie otrzymanie umiarkowanie doświadczenie posiedzenie posiadanie uprzywilejowanie pospieszenie gruntownie poinformowanie wykształcenie odpowiednie zgromadzenie powstanie uwiadomienie przygotowanie rozporządzenie przyzwyczajenie zlecenie złożenie zakończenie. Służbowy terminowy miejscowy wyjątkowy zwyczajowy osobisty, -ego -ście górzysty ojczysty -ego, służył służył otrzymał pokwitował żądał zakazali osiągnęli skorzystałem odprowadzał pospłacałem, zaprojektował zagwarantowali zakwestionował przygotował gospodarował pokwitował legitymował zamieszkiwał, służył zagroził świadczył ćwiczył dostarczył przestraszył zbliżył skrócił uskutecznił wzruszył chodził urządził rzucił. Uzupełniając urządzając urzeczywistniając decydujący uskuteczniając przychodząc prowadząc żądając oświadczając porozumiewając się, kupujący rozciągając kształcące potwierdzających, zakupiwszy opuściwszy zagrożiwszy otrzymawszy przystąpiwszy przekroczywszy ograniczywszy zatrudniwszy przygotowawszy spostrzegłszy.

Przyrostki. Administracja, -cyjny akcja demonstracja dyrekcja, 39 komunikacja konkurencyjny interpelacja informacja konsumpcja konstytucja rejestracja rezolucja spekulacja aprowizacja prowincjonalny kontrrewolucyjny, przyjaciel, -ółka, -łski wierzyciel, -telny, -telność 40 okaziciel przedstawiciel założyciel nauczyciel, -lka, -łstwo, uniwersytecki Atlantycki protestancki ewangelicki polski, -ego koleżeński chrześcijański barbarzyński europejski, amerykański rosyjski francuski afrykański angielski, faktyczny elektryczny prowizoryczny praktyczny kapitalistyczny entuzjastyczny konieczny charakterystyczny, zwolenniczka pożyczka, niewolniczy podróżniczy przygotowawczy gospodarczy przedsiębiorczy, uciążliwy szczęśliwy wstrzemięźliwy, formalny kwartalny maksymalny minimalny wystarczalny, abonent abonament instrument konsument korespondent prezydent asystent fragment kontrahent, -nci -ntów dokument, naczelnik kierownik zwolennik rzemieślnik współpracownik współzawodnik, zjawisko, maszyna przyczyna chrześcijanin, ojczyzna, -sty robocizna drożyna, indywidualizm bolszewizm parlamentaryzm liberalizm pesymizm konserwatyzm patriotyzm, ekonomista finansista kapitalista artysta optymistyczny pesymista publicysta rewolucjonista entuzjasta maszynistów, -ści komunista, -iści, dokładność ciężkość punktualność odległość odpowiedzialność należytość przynależność obojętność wielkość wysokość sposobność miłość działalność szlachetność mniejszość przedsiębiorczość indywidualność, biskupstwo błogosławieństwo chrześcijaństwo kierownictwo gospodarstwo ministerstwo następstwo zastępstwo naśladownictwo uczestnictwo podobieństwo